

Tillægsbetænkning

over

- I. forslag til lov om dagpenge ved sygdom og fødsel,
  - II. forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.
(Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),
  - III. forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl.
(Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),
  - IV. forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse.
(Barseldagpenge),
  - V. forslag til lov om ændring af lov om folkepension.
(Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension),
  - VI. forslag til lov om ændring af lov om invalidepension.
(Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension) og
  - VII. forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl.
(Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).
- (Afgivet af socialudvalget den 31. maj 1972).

Udvalget har efter afgivelse af betænkning vedr. lovforslagene modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra

Andelsselskabet EXPO-FYN, Odense,
A/S Haustrups Fabriker, Odense,
Hovedorganisationen af Mesterforeninger i
Byggefagene i Danmark,
Håndværksrådet,
Odense Staalskibsværft A/S (Odense og
Lindø), Odense og
Thrige-Titan A/S, Odense.

Udvalget har efter betænkningens afgivelse holdt 2 møder og herunder haft 1 samråd med socialministeren, der tillige har besvaret skriftlige spørgsmål fra udvalget.

Ad I. forslag til lov om dagpenge ved sygdom og fødsel.

Udvalget har drøftet det af socialministeren fremsatte ændringsforslag nr. 1, hvor-

efter „socialministeren fastsætter regler om, at visse grupper af arbejdsgivere kan frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge mod at betale et bidrag til dagpengefonden.“ Det bemærkes herved, at den i lovforslaget formulerede bestemmelse tillader alle arbejdsgivere at frigøre sig. Der henvises i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager ændringsforslagene.

Et *flertal* (socialdemokratiets og socialistiske folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *endelig vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 3. behandling.

Ad II. forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.)
og

Ad III. forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadedkomne værnepligtige m. fl. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.).

Et flertal (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til endelig vedtagelse med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 3. behandling.

Ad IV. forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiebøddelser. (Barseldagpenge),

Ad V. forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension),

Ad VI. forslag til lov om ændring af lov om invalidepension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension) og

Ad VII. forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

Et flertal (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til endelig vedtagelse uændret.

Et mindretal (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 3. behandling.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Af socialministeren, tiltrådt af et flertal (Albertsen, Finn Christensen, Grete Hækkerup,

Harris Jensen, Evald Kristensen, Inge Fischer Møller, Bertel Pedersen, Kurt Brauer og Grete Westergaard):

Til § 11.

1) Paragraffen affattes således:

„§ 11. Socialministeren fastsætter regler om, at visse grupper af arbejdsgivere kan frigøre sig fra forpligtelsen til at udbetale dagpenge mod at betale et bidrag til dagpengefonden. Forpligtelsen overtages af det sociale udvalg.“

Af socialministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 15.

2) I stk. 2, 1. pkt., ændres „ankestyrelsen“ til: „socialministeren“ og „styrelsen“ til: „ministeren“.

Ny paragraf.

3) Efter § 65 indsættes:

„§ 01. For regnskabsåret 1973-74 yder staten til kommunerne et tilskud, der fastsættes til i alt 205 mill. kr. Beløbet fordeles efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Den hidtidige formulering tillod alle arbejdsgivere at frigøre sig fra forpligtelsen i arbejdsgiverperioden. Bestemmelsen var tænkt som en hjælp for arbejdsgivere med forholdsvis få ansatte, for hvem forpligtelsen i arbejdsgiverperioden kunne blive særdeles byrdefuld.

Det har imidlertid vist sig, at det sely med et temmelig højt bidrag også for mange større virksomheder vil være en betydelig økonomisk fordel at afgive forpligtelsen i arbejdsgiverperioden. Derved opnår man ikke de fordele, der er forbundet med en arbejdsgiverperiode, i hvilken arbejdsgiveren fuldt ud skulle betale udgiften til dagpenge. Det kan desuden betyde, at bidraget til skade for mindre arbejdsgivere må sættes væsentligt højere, end det ellers ville have været tilfældet.

Det foreslås derfor, at socialministeren fastsætter regler om, hvilke arbejdsgivere

der skal have adgang til at frigøre sig fra forpligtelsen. Det er hensigten at begrænse adgangen til arbejdsgivere, der beskæftiger omkring 8-10 ansatte. Begrænsningen kan dog af administrative grunde bedst ske ved en fast grænse for arbejdsgiverens årlige lønudgifter på grundlag af den gennemsnitlige løn for alle arbejdere.

Ud fra de erfaringer, der indhøstes i praksis, er det tanken at tage ordningen op til nærmere overvejelse med henblik på eventuel justering af bidragets størrelse og af kredsen af de forsikrede.

Til nr. 2.

Den foreslåede ændring er af redaktionel karakter.

Til nr. 3.

Under lovforslagets behandling har der været ført forhandlinger mellem regeringen og de kommunale organisationer. Regeringen har herunder tilbudt kommunerne et tilskud til de merudgifter, som påføres kommunerne ved lovforslaget. Tilskuddet er fastsat til 205 mill. kr. svarende til statens besparelse ved lovforslaget. Efter aftale med de kommunale organisationer skal tilskuddet fordeles med halvdelen efter udgiftsbehovstal, jfr. lov om generelle tilskud til kommunerne, og med halvdelen som forhøjet statsbidrag til den kommunale udligning. Indenrigsministeren vil til efteråret fremsætte forslag til ændring af loven om kommunal udligning, således at det forhøjede statsbidrag bliver permanent indpasset i udligningssystemet fra 1974-75. Tilskuddet efter udgiftsbehovstal vil indgå i det samlede statstilskud efter objektive udgiftskriterier, der første gang kommer til udbetaling i 1973-74. Dette tilskud blev indført i forbindelse med ophævelsen af den automatiske vejrefusion ved lov nr. 312 af 9. juni 1971 om offentlige veje.

II. forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af regler om dagpenge m.m.).

Af *socialministeren*, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) I nr. 1 ændres „I §§ 1 A og 2“ til: „2 steder i § 1 A, i § 2“.

2) I nr. 2 ændres „i § 11, otte steder i § 15“ til: „i §§ 11 og 13, otte steder i § 15“.

3) Efter nr. 4 indføres som nyt nummer:

„01. I § 9, stk. 1, nr. 10, ændres „50, stk. 1-5“ til: „50, stk. 1-6“.“

4) Efter nr. 5 indføres som nyt nummer:

„02. I § 9, stk. 2, 1. pkt., ændres „skal det give“ til: „skal den give“.“

5) Efter nr. 9 indføres som nyt nummer:

„03. I § 15, stk. 14, 1. pkt., ændres „direktoratet for ulykkesforsikringens“ til: „sikringsstyrelsens“.“

6) Efter nr. 14 indføres som nye numre:

„04. I § 34, stk. 2, 2. pkt., ændres „når det anser“ til: „når den anser“.

05. I § 35, stk. 1, ændres „træffer det efter“ til: „træffer den efter“ og „idet det om“ til: „idet den om“.“

Bemærkninger.

Ændringsforslagene er af redaktionel karakter.

III. forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.).

Af *socialministeren*, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) Efter nr. 3 indføres som nyt nummer:

„01. I § 5, stk. 2, 1. pkt., ændres „skal det give“ til: „skal den give“.“

2) Efter nr. 4 indføres som nyt nummer:

„02. I § 8, stk. 1, ændres „for dette anmeldt“ til: „for denne anmeldt“.“

3) Efter nr. 12 indføres som nyt nummer:

„03. I § 26, stk. 1, ændres „træffer det efter“ til: „træffer den efter“ og „idet det om“ til: „idet den om“.“

4) Efter nr. 16 indføjes som nyt nummer:
 „04. I § 31, stk. 5, 1. pkt., der bliver stk. 3,
 ændres „til stk. 3“ til: „til stk. 2“.

stk. 1, henholdsvis,“ til: „jfr. § 31, stk. 3,
 som renten“.

Bemærkninger.

5) Nr. 18 affattes således:

„18. I § 32, stk. 2, 2. pkt., ændres „jfr. § 31,
 stk. 5, som dagpengene, beregnet efter § 16,

Ændringsforslagene er af redaktionel ka-
 rakter.

Albertsen,
 formand.

Finn Christensen.

Grete Hækkerup.

Harris Jensen.

Evald Kristensen.

Inge Fischer Møller.

Bertel Pedersen.

Kurt Brauer,
 næstformand.

Grete Westergaard.

Lis Møller.

Karen Thurse Hansen.

Simonsen.

Robert Christensen.

Holger Hansen.

Nathalie Lind.

Valbak.

Ole Vig Jensen.

Bilag 1.

ANDELSSELSKABET EXPO

Den 25. maj 1972.

Vedr. forslag til lov om dagpenge ved sygdom og fødsel.

Andelsselskabet EXPO-FYN, Odense, A/S Haustrups Fabriker, Odense, Odense Staalskibsværft A/S, (Odense og Lindø), Odense og Thrige-Titan A/S, Odense henvender sig til folketingsudvalget samt til folketingsmedlemmer valgt på Fyn vedrørende ovenstående lovforslag.

De fire virksomheder har drøftet forslaget og deler udvalgets opfattelse af principperne for de linier, der er lagt i forslaget. Vi må dog protestere mod den takt, i hvilken folketingsudvalget ønsker ovenstående lovforslag gennemført, nemlig fra 1. april 1973, idet lovforslaget i sin nuværende form vil betyde en urimelig merudgift for erhvervslivet.

Til grundlag for beregningerne ligger de i 1971 i de enkelte virksomheder konstaterede sygedage af mindre end 5 ugers varighed samt maximumbeløbet i sygedagpenge, der ifølge lovforslaget baseres på en 5-dages uge, bliver 127 kr. 20 øre.

Fraværsprocenten kan for 1971 med de samme sygedage beregnes til henholdsvis 5,9 pct., 5,6 pct., 5,6 pct. og 4,9 pct. for de enkelte virksomheder.

Man må formode, at fraværsprocenten på grund af sygdom med de i lovforslaget foreslåede lempelser for arbejdstageren vil blive noget højere. Derfor er det beregnede beløb på 10,9 mill. kr. et absolut minimumsbeløb.

Der er inden for LOs område ansat 980.000 helårsbeskæftigede arbejdere. Heraf vil der til stadighed være 5 pct. eller 50.000 sygemeldt. Regnes der med 250 arbejdsdage,

vil det på landsbasis betyde en merudgift for erhvervslivet på 50.000 mand $\times$ 250 dage $\times$ 127 kr. 20 øre, i alt 1.589.000.000 kr. Herfra fraregnes besparelsen i bidrag til sygelønsfond, ca. 325 mill. kr., i alt en merudgift for erhvervslivet på 1.264.000.000 kr.

Det er vor opfattelse, at lovforslaget indebærer en risiko for at blive misbrugt, hvis det gennemføres i sin nuværende form. I den anledning skal vi foreslå:

at der bibeholdes 3 karensdage, at der gives virksomhederne mulighed for at kontrollere, at loven ikke misbruges.

Endvidere vil vi påpege det urimelige i, at virksomhederne skal betale sygdomsunderstøttelse de første fem uger af en sygdomsperiode. Normalt er det således, at hvis en medarbejder er syg i fjorten dage eller mere, er det ofte begyndelsen til en længere sygdomsperiode, og vi vil derfor finde det rimeligt, om det offentlige overtog sygdomsunderstøttelsen efter max. 3 ugers sygdom.

Endvidere skal vi påpege det urimelige i lovforslagets paragraf 3, stk. 2, hvor arbejdsgiveren vil være pligtig til at udbetale sygdomsunderstøttelse, selv om arbejdsforholdet er ophørt. Vi vil påpege det rimelige i, at det offentlige overtager sygdomsunderstøttelsen, når arbejdsforholdet er ophørt, såfremt den pågældende medarbejder er blevet sygemeldt inden for opsigelsesperioden.

Vi har fundet det rigtigt at fremsende ovennævnte oplysninger, således at de kan indgå i folketingets overvejelser omkring den ny lov.

Ole Ulsø,
adm. direktør.

Andelsselskabet EXPO-FYN.

Underbilag til bilag I.

Minimumsbedømmelse af forøget firmaudgift for de fire virksomheder (i alt 8.800 medarbejdere) i forbindelse med forslag vedrørende ny sygelønsordning.

Nedenstående beregning er baseret på realiserede sygedage og arbejdstimer i 1971.

120.350 sygedage a 127,20 kr.*)	15.308.520 kr.
÷ nuværende bidrag til dagpengefonden (19 øre pr. time)	2.840.518 kr.
÷ nuværende bidrag til ulykkesforsikring (dagpenge), anslået	1.354.568 -
÷ refusion vedr. funktionærer	242.000 -
I alt	10.871.434 kr.

*) Baseret på nuværende pristal.

Underbilag til bilag 1.

A/S HAUSTRUPS FABRIKER

Fravær 1971.

Samlet antal sygetimer 1971	287.234 timer
Samlet antal arbejdstimer 1971	3.182.153 timer
Samlet sygdom og tilskadekomst procent 1971	9,0 pct.
Sygdoms- og tilskadeprocent for under 5 ugers sygdom	6,1 pct.
Samlet fravær fordelt på fraværsgupper:	
Tilskadekomsttimer	18.535 = 0,6 pct.
Udeblevet timer	11.101 = 0,3 pct.
For sent timer	3.413 = 0,1 pct.
Fritimer	53.993 = 1,7 pct.
Sygetimer	268.699 = 8,4 pct.
Samlet fravær	355.741 = 11,1 pct.

Sygdom og tilskadekomst udgør 80,7 pct. af det samlede fravær.

Fravær fordelt på ugedage.

	Kvinder pct.	Tilskadekomst og sygdom		Mænd pct.	Tilskadekomst og sygdom	
Mandage	21,6	18,2	(3,4)	20,9	17,0	(3,9)
Tirsdays	18,0	14,9	(3,1)	17,2	13,7	(3,5)
Onsdage	17,7	14,4	(3,3)	17,3	13,7	(3,6)
Torsdays	19,1	16,1	(3,0)	19,7	16,1	(3,6)
Fredage	23,6	18,5	(5,1)	24,9	19,0	(5,9)

Ovenstående viser den samlede fraværfordeling på de enkelte ugedage, og tallene i ( ) viser: fri, for sent og udeblevet.

Fravær fordelt på aldersgrupper.

	60-70 år	50-60 år	40-50 år	30-40 år	20-30 år	under 20 år
Kvinder, arbejdstimer	20.695	113.193	250.328	297.659	362.929	168.032
fraværstimer	1.084	16.237	40.637	46.333	76.611	28.847
fraværprocent	5,0	12,5	14,0	13,5	17,4	14,7
Mænd, arbejdstimer	66.629	253.434	332.131	356.407	502.912	102.065
fraværstimer	9.642	26.802	26.849	23.127	43.093	16.482
fraværprocent	12,6	9,6	7,5	6,1	7,9	14,0

Samlet fravær for kvinder i 1971 = 14,8 pct.

Samlet fravær for mænd i 1971 = 8,3 pct.

Fraværet er omregnet til tabte arbejdsdage i gennemsnit pr.:

Kvindelige medarbejdere = 34 tabte arbejdsdage i 1971

Mandlige medarbejdere = 19 tabte arbejdsdage i 1971

1 og/eller 2 dages sygdom.

Syge og tilskadekomst timer i alt	287.234
Betalte syge og tilskadekomst timer i alt	187.967
Rest, d. v. s. syge og tilskadekomst 1-2 dage	99.267

d. v. s. 34,5 pct. af syge og tilskadekomsttimerne er 1 og/eller 2 dages fravær.

Der udbetales dagpenge fra 3. dagen af firmaets interne sygekasse, og det er derfor muligt at skille 1-2 dages syge- og tilskadekomst ud.

Det skal dog bemærkes, at kvinder skal have 12 ugers anciennitet og mænd 6 ugers anciennitet, før dagpenge kan udbetales, og ovennævnte procent er derfor for høj.

Fravær og personaleomsætning i 1972.

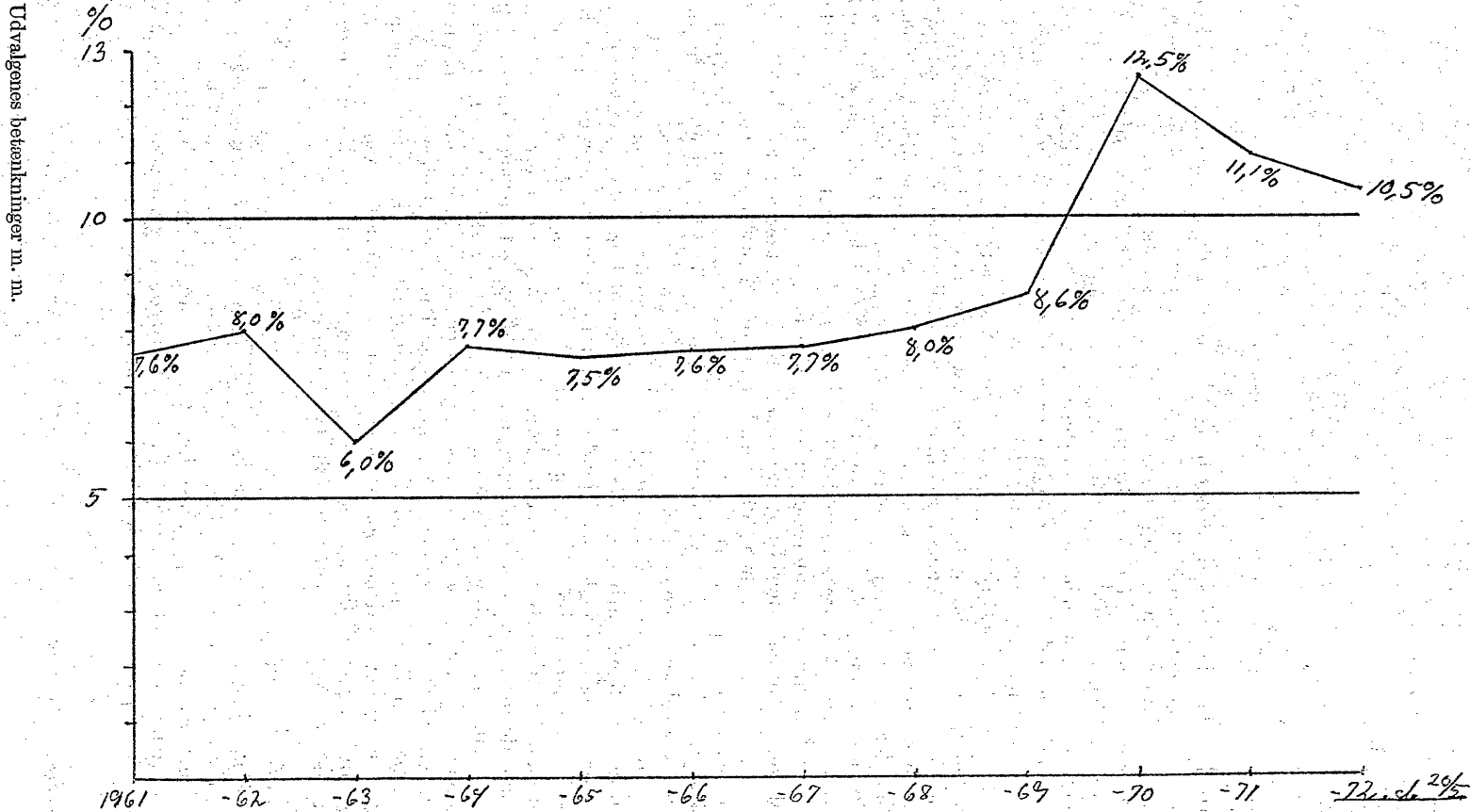
Fra 1. januar 1972 til 20. maj 1972:

I alt arbejdstimer	1.195.243	
I alt fraværstimer	125.670	= 10,5 pct.
I alt sygdom og tilskadekomst	101.442	= 8,5 pct.
Kvindes fravær		13,9 pct.
Mænds fravær		8,4 pct.

Personaleomsætning på årsbasis og akk. for de 21 uger = 23,0 pct.

Fraværskurve 1961 - 72.

Bilag 2.

Ministerens bemærkninger til bilag 1.

I skrivelsen har de 4 virksomheder beregnet deres samlede merudgifter til dagpenge efter det nye dagpengelovforslag. Beregningerne baseres på oplysninger om fraværet blandt de ca. 9.000 ansatte lønarbejdere. Det angives således, at det gennemsnitlige fravær af mindre end 5 ugers varighed er ca. 5 pct., og at merudgifterne derefter kan anslås til ca. 11 mill. kr. årligt.

I beregningerne er det antaget, at der altid skal udbetales dagpengenes maksimum. Dette er næppe korrekt, idet det må formodes, at der ved virksomhederne er ansat en del kvinder og ufaglærte mænd, som har en indkomst, der ikke berettiger til dagpengenes maksimum. Der kan desuden også være tale om eventuelle deltidsansatte. Det må derfor antages, at den samlede merudgift er noget mindre end anført.

På basis af tallene fra de 4 virksomheder har man i skrivelsen skønnet over de samlede udgifter til dagpenge i arbejdsgeberperioden for samtlige lønarbejdere. Fraværstatistikken for virksomhederne er imidlertid næppe et repræsentativt udtryk for sygeligheden blandt landets øvrige lønarbejdere, og det har derfor ingen værdi at opregne firmaernes samlede udgifter til landsbasis. Dette fremgår bl. a. af udsvingene i forskellige virksomheders fraværprocenter samt af, at det på grundlag af det samlede antal dagpengedage i den gældende lønarbejderordning kan beregnes, at fraværet af mindre end 5 ugers varighed og uden karenstid vil være ca. 3 pct.

Ministeriet kan til de problemer om forholdene i arbejdsgeberperioden, der rejses sidst i skrivelsen, bemærke følgende:

Arbejdsmarkedets hovedorganisationer har været enige om, at en arbejdsgeberperiode på 5 uger er passende, idet det der-

ved er muligt at dække arbejdsgivernes bidrag alene ved en sådan ordning.

For at hindre misbrug af ordningen — især ved kortvarige tilfælde — er der i § 6 åbnet mulighed for arbejdsgiveren for at kræve en skriftlig erklæring (eventuelt lægeerklæring) fra lønmodtageren om, at han er syg.

Når det i § 3, stk. 2, er foreslået, at arbejdsgiveren har pligt til at fortsætte dagpengeudbetalingen i hele arbejdsgeberperioden, selv om ansættelsesforholdet ophører i perioden, skyldes det ønsket om at øge den ansattes trykthed under sygdom, idet mange ansættelsesforhold kan bringes til ophør med ganske kort varsel. Det er dog en forudsætning, at ansættelsesforholdet bestod ved sygdommens indtræden.

Socialministeriet har i øvrigt underhånden modtaget vedlagte notat af 20. maj 1972 fra Ålborg værft.

I notatet er der på samme måde som i henvendelsen fra de 4 virksomheder på Fyn foretaget beregninger over værftets merudgifter som følge af dagpengelovforslaget.

Fraværet af mindre end 5 ugers varighed er af værftet anslået til godt 7 pct., og på grundlag heraf er merudgifterne beregnet til ca. 4,4 mill. kr. Ved beregningen er der som i henvendelsen anvendt den ukorrekte antagelse, at alle opstår dagpengenes maksimum. Korrektionen af denne fejl kan imidlertid ikke ændre udgiftsskønnet væsentligt.

Det bemærkes, at fraværprocenten på godt 7 pct. er over dobbelt så høj som den gennemsnitlige fraværprocent på ca. 3 pct., der som ovenfor nævnt kan beregnes ud fra dagpengefondens oplysninger om det samlede antal dagpengedage i den gældende lønarbejderordning.

Underbilag til bilag 2.

ÅLBORG VÆRFT A/S

Den 20. maj 1972.

Vedrørende eventuelle ændringer i de sociale sikringslove vedrørende sygedagpenge.

For Aalborg Værfts vedkommende indbetales i 1971 for 3.356.218 timer a 0,11 kr.	369.184 kr.
Efter den af regeringen pålagte forhøjelse af dagpengesatsen fra 0,11 kr. til 0,19 kr. pr. 1. april 1972 bliver indbetalingen ved uændret timetal pr. år (3.356.218 × 0,19)	637.681 -
d. v. s. ekstraudgift pr. år	<u>268.497 kr.</u>

Nyt lovforslag

Ved en eventuel lovændring, gældende fra 1. april 1972, hvor det foreslas, at dagpengefondet ophæves, og hvor det i stedet pålægges arbejdsgiveren at betale sygedagpenge (p. t. 106 kr. pr. dag i 6 dage pr. uge), samtidig med at karenstiden bortfalder, vil udgifterne mangedobles for værftets vedkommende:

Under forudsætning af uforandret sygefravær bliver udgifterne følgende:

Sygefravær 7 pct. — 160 mand/dag.	
Antal arbejdsdage pr. år — 280 dage.	
Sygedagpenge: p. t. 106 kr./dag.	
Udgifter/år: 160 × 280 × 106.	4.748.800 kr.
Bortfald af indbetaling til dagpengefonden (se ovenfor)	637.681 -
Merudgift/år	<u>4.111.000 -</u>
Da sygedagpengene refunderes for sygdom udover de første 5 ugers sygdom, skal denne merudgift skønmæssigt reduceres med ca. 25 pct. for de lang- tidssyge	1.028.000 -
Reel merudgift/år	<u>3.083.000 kr.</u>

Erfaringer fra udlandet samt en almindelig sund bedømmelse af forholdene spec. i forbindelse med karensdagens bortfald vil medføre et forøget sygefravær, da en hel del af fraværet i dag (i værftets statistik optaget under rubrikken „Fravær af anden grund“) vil blive overført til sygefravær, ligesom fraværprocenten i det hele taget vil stige. (Der kan jo bl. a. ikke kræves lægeattest for sygdom under 4 dages fravær)

Sættes et sådant forøget sygefravær *meget forsigtigt* til 2 pct., hvilket betyder 45 mand/dag bliver merudgiften på årsbasis:

45 × 280 × 106.	1.335.600 kr.
Herved bliver <i>den årlige merudgift</i> i virkeligheden: (3.083.000 + 1.335.600)	<u>4.420.000 kr.</u>

For *de øvrige danske værfter* er forholdene undersøgt på samme måde. Fraværprocenterne varierer lidt, men sammenlagt vil efter et forsigtigt skøn en gennemførelse af loven om ændrede sygedagpenge medføre en

årlig merudgift for de danske værfter på 30-35 mill. kr.

Dette er under forudsætning af, at der ikke sker en større forhøjelse af sygefraværet end ovenfor angivet, hvilket er i underkanten af, hvad erfaringer hidtil har vist.

Lovforslaget rammer i særlig grad de virksomheder, der procentvis har en høj lønandel i produktionsomkostningerne, og hertil hører spec. værfterne.

Blandt de danske værfter har i 1971 næsten alle haft underskud, og kun to værfter (et mindre og et middelstort) har delvis kunnet dække forrentning og afdrag af produktionsanlæggene.

Når indtjeningsmulighederne på værfterne er blevet ødelagt, skyldes det så godt som udelukkende de omkostningsstigninger, værfterne har måttet arbejde under i de sidste år, og helt specielt exceptionelle lønstigninger, som der i værfternes fastpriskontrakter ikke kan fås dækning for.

En gennemførelse af loven om ændrede sygedagpenge kan være det forhold, der bevirker, at flere værfter ikke alene må overveje lukning, men simpelthen ikke har anden udvej.

Derfor bør

1. Lovforslagets behandling (vedtagelse) udsættes, således at fuldstændige oplysninger om dets virkninger på realistisk basis kan indhentes.
2. Derefter bør bestemmelsen vedrørende karensdagenes bortfald under alle omstændigheder udelades.
3. Under alle omstændigheder må den belastningsperiode, som arbejdsgiverne skal honorere, indskrænkes fra de første 5 uger til de første 2 a 3 ugers sygdomsperiode.

Det skal stærkt understreges, at enhver ny byrde, der pålægges industrien, der i forvejen viser en alt for ringe indtjening, kan være den dråbe, der får bægeret til at flyde over — d. v. s. virksomheden ser ikke længere mulighed for at fortsætte på et realistisk grundlag.

Bilag 3.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Den 1. juni 1972.

I anledning af, at socialministeren har bebudet et ændringsforslag til § 10 i lovforslaget om dagpenge i tilfælde af sygdom, ulykke eller fødsel, mellem 2. og 3. behandling af forslaget, ønsker Dansk Arbejdsgiverforening at anføre følgende:

Ved de første drøftelser, der fandt sted mellem hovedorganisationerne og socialministeriet om lovforslaget til en dagpenge-reform, fandtes der en indskrænkning i bestemmelserne om arbejdsgivernes adgang til at frigøre sig for selvriskoen ved sygdoms-tilfælde.

Begge hovedorganisationer henstillede, at denne begrænsning faldt bort, og det skete da også, idet lovforslaget, der blev forelagt folketinget den 15. marts d. å., ikke indeholdt nogen begrænsning i adgangen til at kunne frigøre sig for selvrisiko mod at betale et bidrag.

Det af socialministeren bebudede ændringsforslag blev ikke nærmere præciseret under folketingsdebatten, men skulle, efter de oplysninger der fremkom, gå ud på at foretage en begrænsning af mulighederne for arbejdsgiverne til at betale bidrag i stedet for selv at afholde arbejdsgiverperioden.

Dansk Arbejdsgiverforening vil gerne over for udvalget understrege, at det var afgørende for Arbejdsgiverforeningens accept af, at arbejdsgiverperioden blev udvi-

det, at der var fri adgang til for alle arbejdsgivere at kunne yde bidrag i stedet for selv at betale i arbejdsgiverperioden, og ligeledes understrege, at det var den eneste imødekommelse, Arbejdsgiverforeningen fik under drøftelserne om lovforslaget.

Som udvalget vil erindre fra vort sidste møde, hvor bidragets størrelse også blev drøftet, gav Arbejdsgiverforeningen udtryk for, at bidraget måtte fastsættes realistisk, således at de arbejdsgivere, der ikke ønskede at påtage sig arbejdsgiverperioden, gennem bidragsydelsen kom til at dække omkostningerne i forbindelse med sygdomstilfælde.

Når socialministeren nu ønsker at foretage en ændring i § 10, må årsagen alene være, at ministeren nu må erkende, at omkostningerne ved lovforslagets gennemførelse, som det i øvrigt også tidligere er påpeget af Arbejdsgiverforeningen, er uberegnelige, og at de beregninger over omkostningerne, der er indeholdt i forslaget, ikke er holdbare.

Da det har været en helt afgørende forudsætning for Arbejdsgiverforeningens accept af, at arbejdsgiverperioden blev udvidet, at der var fri adgang til for alle arbejdsgivere at kunne yde bidrag i stedet for selv at betale i arbejdsgiverperioden, skal Dansk Arbejdsgiverforening henstille, at der ikke gennemføres en ændring af § 10.

P. F. V.

Leif Hartwell.

| Arne Lund.

Til folketingets socialudvalg.

Bilag 4.**HOVEDORGANISATIONEN**

af mesterforeninger i byggefagene i Danmark.

Den 30. maj 1972.

RESOLUTION

200 foreningsrepræsentanter i Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark — repræsenterende ca. 6000 håndværksmestre — forsamlet til delegeretmøde i Esbjerg den 12. og 13. maj d. å. ønsker over for regering og folketing at udtale sin skarpeste misbilligelse af vedtagelse af det forslag til lov om løn under sygdom, som socialminister Eva Gredal har forelagt i folketinget.

Hovedorganisationen protesterer imod de øgede økonomiske byrder, medlemmerne pålægges ved frafald af karensdage — ventetid — og indførelse af arbejdsgiverperioden.

Loven vil blive en stor økonomisk belastning i byggesektoren og vil være med til at fordyre boligbyggeriet, i en tid da alle bestræbelser går ud på at billiggøre dette samfundsvigtige område.

På hovedorganisationens vegne

Th. Pedersen

formand.

/ Kaj Kristensen,

direktør.

Til folketingets socialudvalg.

Bilag 5.

HÅNDVÆRKS RÅDET

Den 31. maj 1972.

Håndværksrådet har tidligere ved skrivelse til udvalget af 3. ds. gjort opmærksom på, at det fremsatte forslag til lov om dagpenge ved sygdom, tilskadekomst eller fødsel indeholdt en række uheldige momenter. Betænkningen fra socialudvalget tager imidlertid efter rådets opfattelse ikke tilstrækkelige hensyn til særligt de mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder, hvorfor rådet herved tillader sig på ny at rette henvendelse til udvalget, dels ved nærværende skrivelse og dels ved personligt foretræde.

Indledningsvis kan rådet erklære sig enig i målsætningen med det fremsatte lovforslag, og også i målsætningen med det efter vor mening uheldige i loven: Afskaffelsen af karensdagene for lønmodtagere. Rådet er enig i, at der bør tilstræbes den størst mulige lighed mellem de forskellige erhvervsaktive grupper, og at forskellen mellem funktionærer og arbejdere udjævnes.

Vi mener imidlertid fortsat, at det skridt, som man nu vil tage, er for drastisk, og at man ikke kan overskue konsekvenserne ved den nye ordning.

Undersøgelser inden for de grafiske fag, hvor man har afskaffet karensdagene, synes at bekræfte vor betænkelighed ved den totale afskaffelse af karensdagene, og vi har hverken i bemærkningerne til forslaget eller i betænkningen kunnet finde omstændigheder, som har mindsket denne betænkelighed. Et er at have den principielle overbevisning, at man altid fra den første sygedag skal være sikret, noget andet er de praktiske ulemper ved en øjeblikkelig gennemførelse af ordningen.

Afskaffelsen af karensdagene er som nævnt ikke i sig selv betænkeligt, men det er derimod den økonomiske risiko, som arbejdsgiveren påføres ved forslagets eventuelle gennemførelse. Det er således ikke betryggende, at det i den del af betænkningen, som omtaler adgangen for arbejdsgiveren til at forsikre sig mod ansattes sygdom, nævnes,

at forsikringspræmien „foreløbig“ bør ansættes til 3,5 pct. Såfremt erhvervslivets betænkeligheder viser sig at være berettigede, er der risiko for, at de 3,5 pct. kan blive ganske væsentligt forhøjet.

Særligt for bygge- og anlægssektoren kan dette være meget uheldigt, da denne forøgede udgift ikke i medfør af fastprisordningen kan indregnes i prisen. Udgiften, som jo ikke kunne forudses for igangværende byggerier, skal efter fastprisordningen bæres af tilbudsgiveren, da risikoen for løn- og omkostningsstigninger normalt påhviler denne. Dette finder rådet kritisabelt på et område som dette, hvor der kan forventes betydelige udgiftsstigninger.

I øvrigt vil rådet erindre om en omstændighed, som tilsyneladende ikke har været særlig stærkt fremme, nemlig at de forøgede arbejdsgiverudgifter ikke, bortset fra fastprisbyggerier, kan undgå at påvirke det generelle prisniveau op efter. Erhvervslivet har ikke andre muligheder end at lægge konstaterede merudgifter på priserne, hvilket kan have uheldige virkninger i andre relationer.

Et andet meget væsentligt led i lovforslaget er den adgang, selvstændige har til at forsikre sig selv — dog kun unge selvstændige, da de midaldrende synes at være forfordelt ved forslaget. Den sociale sikring af den selvstændige, som foreslås, er alene en sikring ved langvarig sygdom, da der jo til denne gruppe først kan udbetales dagpenge efter 5 uger. Det er fortsat rådets opfattelse, at denne forlængede arbejdsgiverperiode ikke modsvares af afskaffelsen af det tidligere forslags 1 pct. arbejdsgiverbidrag.

Under henvisning til det ovenfor fremførte vil rådet anbefale, at karensproblematikken tages op til fornyet overvejelse, og at det samtidig undersøges, hvorledes man bedre kan sikre den selvstændige erhvervsdrivende i tilfælde af egen sygdom.

P. R. V.

M. J. Rosenberg.

Bilag 6.*Skriftlige spørgsmål til socialministeren og svarene herpå.**Spørgsmål 1:*

Hvor stort et tab med hensyn til disponibel indtægt lider en typisk lønarbejder (d. v. s. med almindeligt forekommende ugefradrag og med almindelig forekommende trækprocent) ved at undvære løn én dag inden for en uge?

Svar:

Ifølge en opgørelse fra Danmarks Statistik var det gennemsnitlige fradrag i 1970 ca. 200 kr. ugentlig. Da forskudsligningen 1972 er baseret på slutligningen for 1970, kan det gennemsnitlige ugefradrag for 1972 anslås til samme beløb.

Med en ugentlig indtægt på ca. 700 kr. for en lønarbejder vil trækprocenten være 42-43 pct.

Under disse forudsætninger vil tabet med

hensyn til disponibel indtægt ved at undvære løn én dag inden for en uge være ca. 80 kr.

Spørgsmål 2:

Hvor stort et tab med hensyn til disponibel indkomst ville en typisk funktionær eller tjenestemand (d. v. s. med almindeligt forekommende fradrag og med almindeligt forekommende trækprocent) lide ved at skulle undvære løn for én dag inden for en uge?

Svar:

Under forudsætning af, at der tages udgangspunkt i samme ugeløn for en funktionær som for en lønarbejder, vil tabet med hensyn til disponibel indtægt være det samme som anført i svaret på spørgsmål 84.